

Moss kommune

Postboks 175

1501 Moss

Dokumentet er innsendt via elektronisk skjema

Skiptvet, 19. februar 2026

Høringsuttalelse, detaljregulering for felt B1, Årefjorden, Bakkeskogen – planID 485

Naturvernforbundet er den største natur- og miljøvernorganisasjonen i Norge med over 43 000 medlemmer. Vi har økende medlemstall og engasjerer oss for bevaring av natur og arts mangfold. Det er mye verdifull natur i Østfold, men disse arealene er under hardt press som følge av nedbygging og fragmentering. Naturvernforbundet i Østfold engasjerer seg særlig for utbyggingssaker som truer naturverdier.

Naturvernforbundet i Østfold viser til utvidet frist for innspill 24. februar.

Bakkeskogen er den nordlige enden av et sammenhengende skogområde som strekker seg ned til Evjetangen. Denne typen skogbelter i landskap som i stor grad er preget av bebyggelse, infrastruktur og landbruksarealer, kan fungere som viktige artskorridorer i området. Bakkeskogens østende er også en del av Værne Kloster landskapsvernområde – kjent for [store historiske og biologiske verdier](#). En oppgradering av Blomsterstien, som ligger innenfor landskapsvernområdet, fremlegges i planbeskrivelsen som en forutsetning for å sikre trygg skolevei til de nye boligene. Slik det fremgår av kart, ser det også ut til at buffersonen/vegetasjonsskjermen langs østgrensen av feltet er smal, stedvis nede i 10 meter mot landskapsvernområdet. Naturvernforbundet er særs negative til å tillate stioppgradering i et område som i all hovedsak skal være vernet mot nye inngrep. Angående buffersonen bør den være bred nok til å beskytte naturverdiene i verneområdet mot kanteffektene av utbyggingen og aktiviteten som hører et boligfelt til. Vi anbefaler en bredere vegetasjonsskjerm.

Dagens kunnskap om natur og naturverdier krever at byggesaker vurderes helhetlig for kommuner og fylker, ikke enkeltvis. Bit-for-bit-nedbygging av små, men viktige skogarealer blir til store arealendringer og gir sammenlagt et betydelig tap av viktige leveområder. Dette understrekes også i Moss kommunes egen [naturmangfoldplan](#), som sier følgende: «Vi bevarer alle små skogholt og 100-meters- skoger med mindre det er svært viktige hensyn som må gå foran.» og «I Moss skal vi bevare natur og hensynet til naturverdier skal veie tungt i alle beslutninger.» Om korridorfunksjonen av disse områdene: «Vi opprettholder og forbedrer sammenhengende grøntområder slik at vi får et fungerende

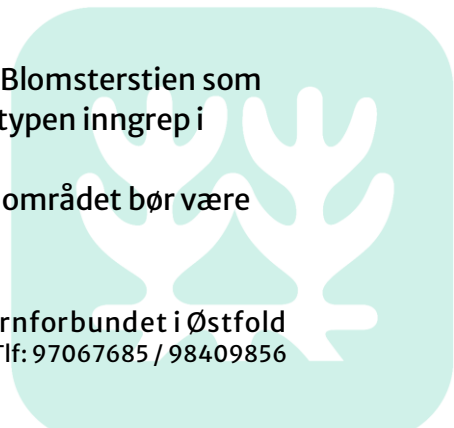
nettverk av korridorer.» I henhold til [Meld. St. 35 \(2023–2024\)](#) Norsk handlingsplan for naturmangfold er mange sjeldne og truede arter og naturtyper i stor grad konsentrert til Oslofjordområdet, noe som gir Østfold-kommunene et ekstra stort ansvar for god arealutnyttelse og arealplanlegging som tar hensyn til naturen. I tillegg må det tas hensyn til arter som ikke er truet i dag. 2022 signerte Norge [Naturavtalen](#) (Det globale Kunming–Montreal-rammeverket for naturmangfold) som skal stanse og reversere tap av natur og økosystemer. Kommunen er selv ansvarlig for å forvalte sine arealer på en måte som er i tråd med Naturavtalen.

Kartleggingen av naturverdiene i bakkeskogen er beskrevet i Bakkeskogen – kartleggingsnotat naturmangfold. I henhold til Kapittel 2. Metode i dette notatet er vurderingen av naturverdier og påvirkning basert på registreringskategoriene og prinsippene i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av naturmangfold i [M-1941 Konsekvensutredning av klima og miljø](#). I kartleggingsnotatet er det også oppgitt at feltarbeid og befaring av området ble gjennomført 03.10.2024. Veilederen M-1941 sier følgende i kapittel 1.2. Kunnskapsgrunnlaget: «Kartlegging i felt skal gjøres på et tidspunkt hvor det er mulig å observere relevant naturmangfold (i hovedsak i sommerhalvåret april – september).» Se også vedlagt tabell fra veilederen (Fig. 1). Her stiller vi oss kritiske til at kartleggingen er gjennomført på en tid av året der det etter all sannsynlighet ikke er mulig å fange opp naturverdiene i området, og dette avviker fra veileder M-1941. Det understrekes på s. 21 i planbeskrivelsen som nevner uformelle observasjoner av et rikt fugle- og dyreliv i området. Det er kjent at naturverdiene i Østfold stedvis er svært dårlig kartlagt, og derfor bør ikke eksisterende data benyttes som hovedkilde i utbyggingssaker. Naturvernforbundet mener at en ny kartlegging av området bør gjennomføres på anbefalt tid av året for å sikre at arbeidet er i tråd med Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av naturmangfold.

I planbeskrivelsen for Bakkeskogen siteres Moss kommunes delplan for kulturmangfold: «Planen krever helhetlig og tverrfaglig planlegging for å balansere utbygging av boliger og infrastruktur mot vern av naturmangfold, og den adresserer utfordringer knyttet til arealendringer, som er den største trusselen mot naturmangfoldet.» Vi mener at det helhetlige hensynet til naturen i Moss, og særlig hensynet til Værne Kloster landskapsvernområde, ikke vektlegges tilstrekkelig dersom Bakkeskogen bygges ut slik planene foreligger i dag. Naturvernforbundet henstiller Moss kommune til å jobbe mot arealnøytralitet ved å legge utbygging til grå arealer eller områder som allerede er sterkt preget av menneskelig aktivitet, og stille seg negative til byggeprosjekter som griper inn i verneområder.

Oppsummering

- Naturvernforbundet er særs negative til en oppgradering av Blomsterstien som ligger innenfor Verne Kloster landskapsvernområde. Denne typen inngrep i vernede områder skal unngås.
- Buffersonen/vegetasjonsskjermen langs østgrensen av planområdet bør være bredere for å oppnå tiltenkt hensikt og funksjon.

- Mange sjeldne og truede arter og naturtyper er i stor grad konsentrert til Oslofjordområdet, noe som gir Østfold-kommunene et ekstra stort ansvar for både truede og ikke-truede arter ved god arealutnyttelse og arealplanlegging. Vi viser til Moss kommunes naturmangfoldplan og Naturavtalen.
- Feltarbeid for kartlegging av naturverdiene i bakkeskogen er ikke gjennomført iht. veileder M-1941 Konsekvensutredning av klima og miljø når det gjelder tidspunkt av året. En ny kartlegging av bør gjennomføres på angitt tid av året for å sikre at arbeidet er i tråd med denne. Det er kjent at naturverdiene i Østfold stedvis er svært dårlig kartlagt, og eksisterende data bør ikke benyttes som hovedkilde.
- Hensynet til natur og vernede områder vektlegges ikke tilstrekkelig dersom Bakkeskogen bygges ut slik planene foreligger i dag.
- Naturvernforbundet henstiller Moss kommune til å jobbe mot arealnøytralitet ved å legge utbygging til grå arealer eller områder som allerede er sterkt preget av menneskelig aktivitet, og stille seg negative til byggeprosjekter som griper inn i verneområder.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Østfold

Kirkegaten 31B
1632 Fredrikstad

Martine Stave
Fylkessekretær
Naturvernforbundet i Østfold

Vedlegg

– Tabell 1-5: Tidspunkt for kartlegging av ulike arter

Tabell 1-5: Utdrag av aktuelle tidspunkt for kartlegging av ulike artsgrupper og funksjoner, basert på informasjon fra Artsdatabanken. Optimal kartleggingsperiode vil variere ut fra lokale forhold, som nord-sør-gradienten i Norge og høyde over havet.

Artsgruppe	Funksjon	Periode
Insekter, edderkoppdyr og andre virvelløse dyr	Leveområde	Optimalt om sommeren (juni – august), noe aktivitet utover perioden april – oktober. Det er viktig at de aktuelle artene kartlegges på det tidspunktet på døgnet de er mest aktive.
Fugler	Leve- og hekkeområde	Hekkeperioden (april–august). Det er viktig at de aktuelle artene kartlegges på det tidspunktet på døgnet de er mest aktive (f.eks. morgen og kveld dersom man bruker fuglesang som kartleggingsmetode).
Fugler	Rasteområde	Trekkperiode (mars–mai, august–september, stor lokal variasjon). Det er viktig at de aktuelle artene kartlegges på det tidspunktet på døgnet de er mest aktive.
Fugler	Myteområder og trekkruiter	Alle fugler myter (gamle fjær erstattes med nye) en eller flere ganger hvert år. For ender og gjess gjøres dette i bestemte områder som er viktig å kartlegge. Både stand og trekkfugler har trekkruiter.
Fisk og ferskvannsorganismer	Leve, oppvekst- og gyteområder	Isfrie perioder på året. Gjennomføring av enkelte kartlegginger (eks av gyteområder, hensyn til klekketidspunkt for insekter mm) må tilpasses den enkelte art eller fysiske forhold (vannføring, temperatur mm).
Sopp	Leveområde, indikator for en rekke naturtyper	Høst (unntaksvis vår, sommer)
Karplanter	Leveområde, indikator for en rekke naturtyper	Sommerhalvår
Moser	Leveområde, indikator for en rekke naturtyper	Avhengig av gunstige forhold, f.eks. må ofte kartlegges i fuktige perioder da arten kan være ugjenkjennelig/uoppdagbar i tørre perioder. Artsspesifikk vurdering.
Lav	Leveområde, indikator for en rekke naturtyper	Avhengig av gunstige forhold, f.eks. må ofte kartlegges i fuktige perioder da arten kan være ugjenkjennelig/uoppdagbar i tørre perioder. Artsspesifikk vurdering.
Pattedyr	Trekkruiter	Må skje i perioden når trekket foregår og det er viktig at de aktuelle artene kartlegges på det tidspunktet på døgnet de er mest aktive.
Pattedyr	Brunst- føde- hi-, kalving- eller leveområder.	Må skje i perioden når reproduksjon foregår.

Figur 1: Oversikt over anerkjent metodikk for kartlegging av naturmangfold, M-1941 – Konsekvensutredning av naturmangfold, kapittel 1.2. Kunnskapsgrunnlaget.

